

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. ректора ДБТУ

Руслан ТИХОНЧЕНКО

«25» листопада 2021 р.

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ОСВІТНІ ПРОГРАМИ
ДЕРЖАВНОГО БІОТЕХНОЛОГІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ

УХВАЛЕНО

рішенням вченої ради ДБТУ

протокол № 3 від «25» листопада 2021 р.

Харків – 2021 рік

ЗМІСТ

	стор.
1. Загальні положення	3
2. Структура освітніх програм.....	9
3. Порядок розроблення та запровадження освітніх програм	14
4. Порядок моніторингу та удосконалення освітніх програм.....	17
5. Закриття освітніх програм.....	19
6. Прикінцеві положення	20
Додатки	21

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про освітні програми Державного біотехнологічного університету (далі – Положення) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Державного біотехнологічного університету (далі – Університет).

1.2. Положення розроблене з урахуванням вимог Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 р., № 2145-VIII; Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р., № 1556-VII; Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» від 30.12.2015 р., № 1187, зі змінами; Наказу МОН України «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 11.07.2019 р., № 977; Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area).

1.3. Підготовка фахівців з вищою освітою здійснюється за відповідними освітніми програмами на таких рівнях вищої освіти:

- 1) початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти;
- 2) перший (бакалаврський) рівень;
- 3) другий (магістерський) рівень;
- 4) третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень.

Здобуття вищої освіти на кожному рівні передбачає успішне виконання особою освітньої програми, що є підставою для присудження відповідного ступеня вищої освіти:

- 1) молодший бакалавр;
- 2) бакалавр;
- 3) магістр;
- 4) доктор філософії/доктор мистецтва.

Молодший бакалавр – це освітній або освітньо-професійний ступінь, що здобувається на початковому рівні (короткому циклі) вищої освіти і присуджується закладом вищої освіти у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньої програми, обсяг якої становить 120 кредитів ЄКТС. Для здобуття освітнього ступеня молодшого бакалавра на основі фахової передвищої освіти заклад вищої освіти має право визнати та перерахувати кредити ЄКТС, максимальний обсяг яких визначається стандартом вищої освіти.

Особа має право здобувати ступінь молодшого бакалавра за умови наявності в неї повної загальної середньої освіти.

Бакалавр – це освітній ступінь, що здобувається на першому рівні вищої освіти та присуджується закладом вищої освіти у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 120–240 кредитів ЄКТС. Для здобуття освітнього ступеня бакалавра на основі освітнього ступеня молодшого бакалавра або на основі фахової передвищої освіти заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати кредити ЄКТС, максимальний обсяг яких визначається стандартом вищої освіти.

Особа має право здобувати ступінь бакалавра за умови наявності в неї повної загальної середньої освіти.

Магістр – це освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується закладом вищої освіти (науковою установою) у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми. Ступінь магістра здобувається за освітньо-професійною або за освітньо-науковою програмою. Обсяг освітньо-професійної програми підготовки магістра становить 90–120 кредитів ЄКТС, обсяг освітньо-наукової програми – 120 кредитів ЄКТС. Освітньо-наукова програма магістра обов'язково включає дослідницьку (наукову) компоненту обсягом не менше 30 відсотків.

Особа має право здобувати ступінь магістра за умови наявності в неї ступеня бакалавра.

Ступінь магістра медичного, фармацевтичного або ветеринарного спрямування здобувається на основі повної загальної середньої освіти або освітнього ступеня молодшого бакалавра, фахового молодшого бакалавра, освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста за відповідною спеціальністю і присуджується закладом вищої освіти у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми, обсяг якої у випадку, якщо ступінь магістра медичного, фармацевтичного або ветеринарного спрямування здобувається на основі повної загальної середньої освіти, становить 300–360 кредитів ЄКТС. Для здобуття освітнього ступеня магістра медичного, фармацевтичного або ветеринарного спрямування на основі освітнього ступеня молодшого бакалавра або на основі фахової передвищої освіти заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати кредити ЄКТС, максимальний обсяг яких визначається стандартом вищої освіти.

Доктор філософії – це освітній і водночас науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра.

Ступінь доктора філософії присуджується разовою спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти або наукової установи за результатами успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у разовій спеціалізованій вченій раді.

Особа має право здобувати ступінь доктора філософії під час навчання в аспірантурі. Особи, які професійно здійснюють наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи у відповідному закладі вищої освіти (науковій установі), мають право здобувати ступінь доктора філософії поза аспірантурою, зокрема під час перебування у творчій відпустці, за умови успішного виконання відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у разовій спеціалізованій вченій раді.

Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі становить чотири роки. Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії становить 30–60 кредитів ЄКТС.

1.4. Заклад вищої освіти на підставі рішення екзаменаційної комісії присуджує особі, яка успішно виконала освітню програму на певному рівні вищої освіти, відповідний ступінь вищої освіти та присвоює відповідну кваліфікацію.

Документ про вищу освіту видається особі, яка успішно виконала відповідну освітню програму та пройшла атестацію. Документ про вищу освіту видається закладом вищої освіти тільки за акредитованою освітньою програмою. У разі здобуття особою вищої освіти за узгодженими між Університетом та іншими закладами вищої освіти, у тому числі іноземними, освітніми програмами заклади вищої освіти мають право виготовляти та видавати спільні дипломи за зразком, визначеним спільним рішенням вчених рад таких закладів вищої освіти.

1.5. Основні терміни та їх визначення:

Акредитація освітньої програми – оцінювання якості освітньої програми та/або освітньої діяльності закладу вищої освіти за цією програмою на предмет: відповідності стандарту вищої освіти; спроможності виконати вимоги стандарту та досягти заявлених у програмі результатів навчання.

Гарант освітньої програми – це науково-педагогічний або науковий працівник, який працює в Університеті за основним місцем роботи, має кваліфікацію відповідно до спеціальності, науковий ступінь і стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як п'ять років для освітньо-наукового ступеня доктора філософії і ступеня магістра, для освітніх ступенів бакалавра і молодшого бакалавра. Гарант освітньої програми не

може бути одночасно гарантом інших освітніх програм, за винятком освітніх програм за різними рівнями вищої освіти в межах однієї спеціальності в Університеті.

Загальні компетентності – універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача вищої освіти в різних галузях та для його особистісного розвитку.

Здобувачі вищої освіти – особи, які навчаються у закладі вищої освіти на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації.

Індивідуальна освітня траєкторія – персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача освіти, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, ґрунтується на виборі здобувачем освіти видів, форм і темпу здобуття освіти, суб'єктів освітньої діяльності та запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін, методів і засобів навчання. Індивідуальна освітня траєкторія в закладі освіти може бути реалізована через індивідуальний навчальний план.

Інтегральна компетентність – узагальнений опис кваліфікації, що виражає її основні компетентнісні характеристики щодо професійної діяльності та/або навчання.

Кваліфікація освітня – кваліфікація особи, підтверджена документом про вищу освіту чи/або присудження наукового ступеня (однакова за змістом спеціальність (предметна спеціальність, спеціалізація).

Кваліфікація професійна – кваліфікація особи, підтверджена:

- наявністю досвіду професійної діяльності (заняття) за відповідним фахом (спеціальністю, спеціалізацією) не менше п'яти років (крім педагогічної, науково-педагогічної, наукової діяльності);
- керівництвом (консультуванням) дисертації на здобуття наукового ступеня за спеціальністю, що була захищена в Україні або за кордоном;
- щонайменше п'ятьма публікаціями у наукових виданнях, які включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection, протягом останніх п'яти років.

Компетентність – здатність особи успішно соціалізуватися, навчатися, провадити професійну діяльність, яка виникає на основі динамічної комбінації знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей;

Кредит ЄКТС – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС.

Логічно-структурна схема освітньої програми – послідовність освітніх компонентів, включених до освітньої програми, та їх зв'язки між собою.

Освітній компонент – це структурна одиниця навчального плану (дисципліна, курсова робота, практика, кваліфікаційна робота), що має чіткий та зрозумілий перелік результатів навчання, відповідні критерії оцінювання та визначену кількість кредитів ЄКТС.

Освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова) програма – єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої або освітньої та професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій). Освітня програма може визначати єдину в її межах спеціалізацію або не передбачати спеціалізації. Освітні програми повинні відповідати вимогам стандарту освіти відповідної спеціальності та рівня.

Проектна група – визначена наказом ректора Університету група педагогічних, науково-педагогічних та/або наукових працівників, які відповідальні за започаткування освітньої діяльності за спеціальністю на певному рівні вищої освіти, фахової передвищої освіти та у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою і відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним ліцензійними умовами.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми (програмні результати навчання) або окремих освітніх компонентів;

Стандарт вищої освіти – це сукупність вимог до змісту та результатів освітньої діяльності закладів вищої освіти і наукових установ за кожним рівнем вищої освіти в межах кожної спеціальності.

Стандарт освітньої діяльності – це сукупність мінімальних вимог до кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення освітнього процесу закладу вищої освіти і наукової установи.

Стейкхолдери – зацікавлені сторони, фізичні та юридичні особи, які мають легітимний інтерес у діяльності організації, тобто певною мірою залежать від неї або можуть впливати на її діяльність. Іноді їх називають групами інтересів або групами впливу.

Спеціалізація – складова спеціальності, що може визначатися закладом вищої освіти та передбачає одну або декілька профільних спеціалізованих освітніх програм вищої або післядипломної освіти.

Спеціальність – гармонізована з Міжнародною стандартною класифікацією освіти предметна область освіти і науки, яка об'єднує споріднені освітні програми, що передбачають спільні вимоги до компетентностей і результатів навчання випускників.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності – компетентності, актуальні для конкретної предметної області, які є важливими для успішної професійної діяльності за певною спеціальністю на певному рівні НРК.

Студентоцентрований підхід – розглядає здобувача вищої освіти як суб'єкта з власними унікальними інтересами, потребами і досвідом, спроможного бути самостійним і відповідальним учасником освітнього процесу. Студентоцентрований підхід передбачає розроблення освітніх програм, які зосереджуються на результатах навчання, враховують особливості пріоритетів особи, що навчається, ґрунтуються на реалістичності запланованого навчального навантаження, яке узгоджується із тривалістю освітньої програми, передбачає взаємоповагу між студентом і викладачем, реальну вибірковість дисциплін, участь студентів у системі внутрішнього забезпечення якості освіти Університету.

Ступінь – кваліфікація вищої освіти, що, як правило, присвоюється після успішного завершення освітньої програми на певному циклі/рівні вищої освіти.

Soft skills (т.зв. «м'які навички», «соціальні навички» чи «навички успішності») – дозволяють випускникам ЗВО бути успішними на своєму робочому місці. До soft skills зараховують навички комунікації, лідерство, здатність брати на себе відповідальність, працювати в критичних умовах, вміння залагоджувати конфлікти, працювати в команді, управляти своїм часом, розуміння важливості deadline (вчасного виконання поставлених завдань), здатність логічно і критично мислити, самостійно приймати рішення, креативність тощо. Іноді до соціальних навичок також зараховують знання іноземних мов, в першу чергу англійської мови.

2. СТРУКТУРА ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

2.1. Освітні програми формуються відповідно до суспільних потреб, повинні віддзеркалювати та на випередження враховувати тенденції розвитку економіки держави, запити бізнесу та соціуму у висококваліфікованих фахівцях. Кожна з них є суттєвою складовою формування іміджу та конкурентних переваг Університету на ринку освітніх послуг.

2.2. Стандарт вищої освіти визначає такі вимоги до освітньої програми:

- 1) обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;
- 2) перелік компетентностей випускника;
- 3) нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- 4) форми атестації здобувачів вищої освіти;
- 5) вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;
- 6) вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності).

2.3. Назви освітніх програм повинні мати ознаки (ключові слова) назви відповідної спеціальності (спеціалізації), припускаючи повний збіг або використання парафраза, або за змістом відповідати цим назвам з урахуванням особливостей реалізації освітніх програм. У назвах освітніх програм також можуть зазначатися назви типів програм підготовки бакалаврів і магістрів, що передбачені міжнародною стандартною класифікацією освіти, назви професій та професійних назв робіт за Національним класифікатором «Державний класифікатор професій ДКП 003:2010», нових професій, які систематично зустрічаються в оголошеннях роботодавців або існують інші переконливі докази їх існування або попиту на них у майбутньому і для яких здійснюється підготовка фахівців у межах цієї освітньої програми.

При цьому необхідно уникати конфлікту назв, зокрема, не використовувати повністю або частково назви інших галузей освіти (включаючи застарілі назви спеціальностей, які не відповідають даній спеціальності), характерних для них професій і професійних назв робіт.

2.4. Обсяг освітніх програм. Обсяг освітніх програм визначається (однозначно) у кредитах ЄКТС.

Обсяг освітньої програми молодшого бакалавра на основі повної загальної середньої освіти становить 120 кредитів ЄКТС. Мінімум 65% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення результатів навчання за спеціальністю, визначених Стандартом вищої освіти. Для

освітніх програм, спрямованих на підготовку фахівців для професій, для яких запроваджене додаткове регулювання, додаткові вимоги можуть встановлюватися відповідно до професійних стандартів. Для здобуття освітнього ступеня молодшого бакалавра на основі фахової передвищої освіти заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати кредити ЄКТС, максимальний обсяг яких визначається Стандартом вищої освіти і не може перевищувати 60 кредитів ЄКТС.

Обсяг освітньої програми бакалавра:

- на основі повної загальної середньої освіти з терміном навчання 11 років (профільної середньої освіти з терміном навчання два роки) становить 240 кредитів ЄКТС,

- на основі повної загальної середньої освіти з терміном навчання 12 років (профільної середньої освіти з терміном навчання три роки) становить 180–240 кредитів ЄКТС.

Мінімум 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення результатів навчання за спеціальністю, визначених Стандартом вищої освіти. Стандартом може встановлюватися мінімальний обсяг кредитів ЄКТС, призначених для практики. Для освітніх програм, спрямованих на підготовку фахівців для професій, для яких запроваджене додаткове регулювання, додаткові вимоги можуть встановлюватися відповідно до професійних стандартів. Для здобуття освітнього ступеня бакалавра на основі освітнього ступеня молодшого бакалавра або на основі фахової передвищої освіти заклад вищої освіти має право визнати та зарахувати кредити ЄКТС, максимальний обсяг яких визначається стандартом вищої освіти і не може перевищувати 120 кредитів ЄКТС.

Обсяг освітньої програми підготовки магістра:

- для освітньо-професійної програми становить 90–120 кредитів ЄКТС, для освітньо-наукової програми – 120 кредитів ЄКТС, з них обсяг дослідницької (наукової) компоненти обов'язково складає не менше 30%;

- на основі повної загальної середньої освіти (профільної середньої освіти) для спеціальностей медичного, фармацевтичного та ветеринарного спрямувань становить 300–360 кредитів ЄКТС.

Мінімум 35% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення результатів навчання за спеціальністю, визначених стандартом вищої освіти (мінімум 75% – для спеціальностей 211, 212). Для освітньо-наукових програм Стандартом встановлюється мінімальний обсяг кредитів ЄКТС, призначених для науково-дослідницької практики. Для освітньо-професійних програм Стандартом встановлюється мінімальний обсяг кредитів ЄКТС, призначених для практики. Для освітніх програм,

спрямованих на підготовку фахівців для професій, для яких запроваджене додаткове регулювання, додаткові вимоги можуть встановлюватися відповідно до професійних стандартів.

Обсяг освітньої програми підготовки доктора філософії/доктора мистецтва:

- обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми становить 30–60 кредитів ЄКТС;
- наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження та оформлення його результатів у вигляді дисертації відповідно до законодавства.

Освітньо-наукова програма та навчальний план аспірантури (ад'юнктури) також є основою для формування аспірантом (ад'юнктом) індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи. В індивідуальному навчальному плані, окрім обов'язкових дисциплін, зазначаються також дисципліни вільного вибору аспіранта (бажано, щоб ці дисципліни відповідали тематиці досліджень аспіранта), а також «трансферні кредити» ЄКТС, здобуті в іншому ЗВО або науковій установі і зараховані вченою радою власного ЗВО або відповідного факультету/інституту.

Відповідно до пункту 29 «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії» наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в певній галузі знань або на межі кількох галузей, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі (галузей) та оприлюднені у відповідних публікаціях.

Наукова складова освітньо-наукової програми оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта (ад'юнкта) і є невід'ємною частиною навчального плану аспірантури (ад'юнктури)

Пункт 27 «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук» (затверджений Постановою КМУ №261 від 23.03.2016) визначає, що (за відсутності затвердженого стандарту освіти відповідної спеціальності) освітні програми третього рівня повинні включати не менше чотирьох складових, що передбачають набуття аспірантом

(ад'юнктом) таких компетентностей відповідно до Національної рамки кваліфікацій:

1. здобуття глибинних знань із спеціальності (групи спеціальностей), за якою (якими) аспірант (ад'юнкт) проводить дослідження, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку в обсязі кредитів ЄКТС відповідно до стандарту вищої освіти (орієнтовний обсяг цієї освітньої складової становить не менше 12 кредитів ЄКТС);

2. оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору в обсязі кредитів ЄКТС відповідно до стандарту вищої освіти (орієнтовний обсяг цієї освітньої складової становить 4–6 кредитів ЄКТС);

3. набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності в обсязі кредитів ЄКТС відповідно до стандарту вищої освіти (орієнтовний обсяг цієї освітньої складової становить не менше 6 кредитів ЄКТС);

4. здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності в обсязі кредитів ЄКТС відповідно до стандарту вищої освіти (рекомендований обсяг цієї навчальної складової становить 6–8 кредитів ЄКТС).

2.5. Вимоги до структури освітньої програми. Освітня програма формується з урахуванням зразка, рекомендованого Міністерством освіти і науки України (лист МОНУ від 28.04.2017 р. № 1/9-239). Під час її формування необхідно дотримуватися вимог стандартів вищої освіти за певною спеціальністю та рівнем вищої освіти.

До структури освітньої програми входять:

1. Титульний аркуш.
2. Лист погодження освітньої програми.
3. Передмова.

4. Розділ 1. «Профіль освітньої програми», включаючи наступні складові: (загальна інформація; мета освітньої програми; характеристика освітньої програми; придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання; викладання, навчання та оцінювання; програмні компетентності; програмні результати навчання; ресурсне забезпечення реалізації програми; академічна мобільність).

5. Розділ 2. «Перелік компонентів освітньої програми та їх логічна послідовність», включаючи наступні складові: перелік компонентів освітньої програми; наукова складова освітньої програми (для ОС «доктор філософії»); структурно-логічна схема освітньої програми.

6. Розділ 3. «Форма атестації здобувачів вищої освіти».

7. Розділ 4. «Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми».

8. Розділ 5. «Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми».

2.6. Вимоги щодо обсягу вибіркового навчальних дисциплін.

Згідно із Законом України «Про вищу освіту» здобувачі мають право на вільний вибір навчальних дисциплін (вбіркового компонентів ОП) у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 % загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти.

3. ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ ТА ЗАПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

3.1. Розроблення освітніх програм

Ініціаторами відкриття нової програми можуть бути науково-педагогічні працівники Університету та/або стейкхолдери.

Ініціатори складають пояснювальну записку (додаток А), в якій обґрунтовується доцільність нової освітньої програми, вказують її основні характеристики та пропонують проєктну групу, додають аналітичні матеріали.

Розроблена пояснювальна записка доповідається і обговорюється на засіданні вченої ради факультету, якщо нова освітня програма відноситься до галузі знань, за якою вже здійснюється освітня діяльність на факультеті. У іншому випадку пояснювальна записка доповідається і обговорюється на засіданні вченої ради Університету.

На позитивне рішення вченої ради факультету чи Університету наказом ректора Університету утворюється проєктна група та призначається її керівник (гарант).

Проєктна група повинна мати у своєму складі щонайменше 3 особи, які є науково-педагогічними або науковими працівниками, що працюють в Університеті за основним місцем роботи та мають кваліфікацію відповідно до спеціальності і не входять одночасно до жодної проєктної групи такого або іншого закладу вищої освіти.

Залежно від рівня освіти до складу проєктної групи спеціальності встановлюються додаткові вимоги:

- для освітньо-професійного ступеня молодшого бакалавра у складі повинні бути не менш як три особи, з яких хоча б одна особа має науковий ступінь та/або вчене звання;
- для освітнього ступеня бакалавра у складі повинні бути не менш як три особи, з яких хоча б дві особи які мають науковий ступінь та/або вчене звання;
- для освітнього ступеня магістра у складі повинні бути не менш як три особи, які мають науковий ступінь та вчене звання;
- для освітньо-наукового ступеня доктора філософії/доктора мистецтва у складі повинні бути не менш як три особи, які мають науковий ступінь та вчене звання, з них не менше одного доктора наук або професора.

Керівником проєктної групи призначається один з її членів, який має науковий ступінь і стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи, як правило, не менше ніж п'ять років. Керівник (гарант) проєктної групи не

може в поточному навчальному році одночасно керувати іншими проєктними групами, за винятком керівництва проєктними групами за різними рівнями вищої освіти в межах однієї спеціальності в даному закладі вищої освіти.

Проєктна група:

- Здійснює моніторинг і аналізує ситуацію на ринку праці, вивчає потреби суспільства, професійного середовища, вимоги і запити партнерів, випускників освітніх програм відповідної спеціальності (галузі знань), проводить консультації зі здобувачами.

- Вивчає аналогічні освітні програми у ЗВО України та за кордоном.
- Досліджує існуючу та прогнозує ситуацію в аспекті законодавчих та інституційних реформ.

- Вивчає та аналізує дані приймальної комісії щодо кон'юнктури прийому абітурієнтів не менше, ніж за останні 5 років.

- Обговорює назву та зміст майбутньої освітньої програми (мету, компетентності, програмні результати навчання) із залученням: фахівців з інших споріднених кафедр; потенційних роботодавців, інших представників професійної спільноти; здобувачів старших курсів та випускників споріднених спеціальностей.

- Визначає перелік компетентностей фахівця, які необхідно розвинути/сформувані в процесі підготовки за освітньою програмою, що має складатися з загальних (міжособистісних, системних та інших) відповідно до стандарту вищої освіти, та фахових компетентностей, як таких, що відповідають стандарту, так і таких, що визначають унікальність освітньої програми (при відсутності затвердженого стандарту освіти з урахуванням вимог Національної рамки кваліфікацій).

- Розробляє проєкт освітньої програми. В тому числі у співпраці з науково-педагогічними працівниками, які в перспективі будуть задіяні у функціонування програми, складає матриці, що надають можливість виявити, які компетентності не охоплені повною мірою компонентами освітньої програми, які результати навчання дублюються в різних компонентах освітньої програми тощо; та на цій підставі формує остаточний перелік і зміст компонент освітньої програми.

- Вносить, за необхідності, корективи в проєкт та складає освітню програму за встановленими рекомендаціями (додаток Б).

- Надає проєкт освітньої програми роботодавцям та іншим стейкхолдерам для отримання пропозицій та корегування освітньої програми.

- Надає інформацію стосовно складу науково-педагогічних працівників, які будуть забезпечувати освітній процес за освітньою програмою.

- Погоджує проєкт освітньої програми з відповідальними особами в межах їх повноважень: проректором з науково-педагогічної роботи (доцільність відкриття); з керівником центру менеджменту якості освіти (відповідність до стандарту та коректність оформлення); з деканом факультету (координація реалізації програм на факультеті); з керівником відділу ліцензування, акредитації та інформаційного забезпечення освітнього процесу та з керівником навчальної частини (взяття до відому, терміни оформлення).

3.2. Затвердження освітніх програм

Рішення про відкриття, про відмову у відкритті, а також про припинення діяльності за освітньою програмою ухвалюється вченою радою Університету. Право прийняття рішення щодо відкриття або припинення освітньої програми не може бути делеговане структурним підрозділам.

Рішення вченої ради про відкриття освітньої програми та призначення її гаранта або про закриття освітньої програми вводяться в дію наказом ректора Університету.

Гарант освітньої програми забезпечує здійснення заходів, необхідних для функціонування освітньої програми згідно із законодавством. Процедура розробки навчального плану і робочого навчального плану та реалізація освітньої програми визначається Положенням про організацію освітнього процесу та відповідними положеннями.

4. ПОРЯДОК МОНІТОРИНГУ ТА УДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

4.1. Моніторинг та удосконалення освітніх програм у процесі їх реалізації проводиться з метою забезпечення відповідності встановленим цілям діяльності, а також потребам здобувачів та інших стейкхолдерів. Оновлення освітніх програм проводиться не рідше, ніж один раз на 3 роки.

Моніторинг та удосконалення освітніх програм в Університеті у процесі їх реалізації організовує гарант освітньої програми та члени групи удосконалення освітньої програми з метою забезпечення належного рівня освітніх послуг, створення сприятливого й ефективного освітнього середовища для здобувачів та підготовки конкурентоспроможних випускників на ринку праці.

4.2. Критерії, за якими відбувається моніторинг та удосконалення освітніх програм в Університеті в процесі їх реалізації, формуються як у результаті зворотного зв'язку з науково-педагогічними працівниками, здобувачами, випускниками, партнерами та роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку спеціальностей та потреб суспільства.

4.3. Актуальність освітніх програм визначається такими показниками:

- ступінь оновлюваності освітніх програм, участі роботодавців у розробці та внесенні змін, а також задоволеності здобувачів освіти (випускників), що визначається у т.ч. за результатами анкетного опитування;
- рівень працевлаштування випускників Університету на момент їх випуску, що визначається за результатами анкетування;
- наявність міжнародної сертифікації освітніх програм;
- участь у міжнародних програмах академічної мобільності;
- рейтинг за оцінками роботодавців або інша відповідна інформація від стейкхолдерів.

У результаті такого перегляду відбувається оновлення освітніх програм за необхідності (поточні зміни у законодавстві; нові результати наукових досліджень у певній галузі; нова фахова інформація), але не рідше одного разу на 3 роки.

4.4. Оновлені освітні програми погоджуються з керівником центру менеджменту якості освіти; з деканом факультету; з керівником навчальної частини.

У випадку внесення змін до компетентностей та\або програмних результатів навчання, форм атестації поточної освітньої програми в процесі її реалізації і, якщо ці зміни не пов'язані зі змінами стандарту освіти чи закону й підзаконних актів МОН України, необхідно ці зміни погодити із

здобувачами освіти, яких ці зміни стосуються, та, за необхідності, передбачити реалізацію прав здобувачів через індивідуальну освітню траєкторію.

4.5. Проект освітньої програми викладається на офіційному сайті для обговорення. Корегується відповідно до обґрунтованих зауваження.

4.6. Освітня програма зі змінами затверджуються вченою радою Університету, та вводяться в дію наказом ректора Університету.

4.6. Оновленні освітні програми оприлюднюються на вебсайті Університету.

4.7. Деканатом на підставі відповідних освітніх програм за кожною спеціальністю розробляється навчальний план із зазначенням переліку та обсягу навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовності вивчення дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсягів, графіку навчального процесу, форм поточного і підсумкового контролю.

5. ЗАКРИТТЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Освітня програма може бути виключена з переліку ОП, які реалізує університет, з ініціативи:

- факультету/відділу докторантури та аспірантури (для ОП третього рівня вищої освіти) у разі обґрунтованої відмови від її реалізації;
- університету в разі відсутності набору вступників на ОП упродовж двох років після закінчення навчання останнього курсу за ОП;
- у разі перетворення ОП. Тоді освітню програму затверджують як нову;
- університету, якщо в результаті будь-якої з процедур внутрішнього або зовнішнього оцінювання якості ОП отримано висновки про низьку якість реалізованої ОП.

Рішення про виключення освітньої програми з числа ОП, які реалізує університет, приймає вчена рада університету.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Це Положення вводиться в дію наказом ректора на підставі рішення вченої ради Університету.

6.2. Зміни та доповнення до Положення можуть вноситися наказом ректора за рішенням вченої ради Університету.

6.3. Відповідальність за актуалізацію Положення та контроль за виконанням його вимог несуть посадові особи Університету відповідно до їх функціональних обов'язків.

6.4. Відомості про освітні програми розміщують на сайті університету.

6.5. Відповідальними за формування і зберігання паперових документів ОП є її гарант і завідувач випускової кафедри.

Зразок пояснювальної записки**Пояснювальна записка
Обґрунтування необхідності відкриття нової освітньої програми****1. Короткий опис програми:**

Найменування спеціальності _____
Освітній рівень (ступінь) _____
Назва програми _____
Форма навчання і обсяг програми (в кредитах ЄКТС і роках) _____
Мета програми (до 50 слів) _____
Предметна область (до 50 слів) _____
Особливості програми (якщо є, до 50 слів) _____

2. Опис необхідності відкриття нової програми:

(в довільній формі, до 1000 знаків з пробілами: навіщо відкривати цю програму, які переваги вона надає випускникам, які позитивні очікування для Університету від відкриття цієї програми – у тому числі прогноз кількості здобувачів в розрізі форм оплати за навчання, очікування впливу цієї програми на контингент інших програм)

3. Додаткові показники, які впливають на собівартість освітньої програми: потреба у спеціально обладнаному аудиторному фонді; у додатковому матеріальному забезпеченні (обладнання, витрати на відрядження тощо) та інше.

4. Опис ринку зацікавлених у програмі стейкхолдерів

(в довільній формі, до 1500 тис. знаків з пробілами: які саме підприємства чи організації зацікавлені у новій програмі і чому, де будуть працювати випускники, чому вони матимуть конкурентні переваги з випускниками інших програм).

5. Рекомендована проєктна група (ПШБ, посада, науковий ступінь і вчене звання).

Додаток Б (Рекомендації щодо оформлення освітньої програми)

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА (ОСВІТНЬО-НАУКОВА) ПРОГРАМА
«НАЗВА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ»**

**РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ**

**ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
Державного біотехнологічного університету
Голова вченої ради
_____/_____/_____
(протокол № ____ від «____» _____ 20__ р.)
Освітня програма вводиться в дію з
«____» _____ 20__ р.
Ректор _____/_____/_____
(наказ № ____ від «____» _____ 20__ р.)**

Харків – 20__

**ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ ВІДКРИТТЯ
освітньої програми**

«ПОГОДЖЕНО»

Проректор з науково-педагогічної роботи

«__» _____ 20__ р.

«ПОГОДЖЕНО»

Керівник центру менеджменту якості освіти

«__» _____ 20__ р.

«ПОГОДЖЕНО»

Декан факультету _____

«__» _____ 20__ р.

«ПОГОДЖЕНО»

**Керівник відділу ліцензування, акредитації та
інформаційного забезпечення освітньої діяльності**

«__» _____ 20__ р.

«ПОГОДЖЕНО»

Керівник навчальної частини

«__» _____ 20__ р.

**ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ ОНОВЛЕННЯ
освітньої програми**

«ПОГОДЖЕНО»

Керівник центру менеджменту якості освіти

_____

«__» _____ 20__ р.

«ПОГОДЖЕНО»

Декан факультету _____

_____

«__» _____ 20__ р.

«ПОГОДЖЕНО»

Керівник навчальної частини

_____

«__» _____ 20__ р.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено проектною групою у складі:

- 1.
- 2.
- 3.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

- 1.
- 2.
- 3.

1. Профіль освітньої програми

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Вказується ступінь вищої освіти та повна назва кваліфікації мовою оригіналу, які присуджуються на основі успішного завершення даної освітньої програми. Якщо за результатами успішного виконання заклад вищої освіти має право присвоювати професійну(і) кваліфікацію(і), то подається її назва (перелік назв) та вказуються процедури їх присвоєння.
Офіційна назва освітньої програми	
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Тип диплому – одиничний, подвійний, спільний Обсяг вказується в кредитах ЄКТС та роках. Наприклад: Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання – 1,4 місяці
Наявність акредитації	Подається інформація про акредитацію ОП, у т.ч. іноземну чи міжнародну. Вказується: - назва організації, яка надала акредитацію даній програмі; - країна, де ця організація розташована; - період акредитації.
Цикл/рівень	Наприклад: Другий (магістерський) рівень вищої освіти; НРК України – 7 рівень; QF-EHEA – другий цикл; EQF-LLL – 7 рівень.
Передумови	Вимоги щодо попередньої освіти. За необхідності вказується, що обмежує перехід на дану ОП. Наприклад: Наявність ступеня бакалавра
Мова(и) викладання	
Термін дії освітньої програми	Вказується термін дії освітньої програми до її наступного планового оновлення. Цей термін не може перевищувати періоду акредитації.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	Вказується адреса сторінки даної освітньої програми в Інформаційному пакеті/Каталозі курсів закладу вищої освіти.
2 – Мета освітньої програми	
Чітке та коротке формулювання (в одному – двох реченнях).	
3 – Характеристика освітньої програми	

<p>Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))</p>	<p>Зазначається відповідно до стандарту вищої освіти (за наявності):</p> <ul style="list-style-type: none"> - об'єкт(и) вивчення та/або діяльності (процеси, явища тощо або проблеми, які вивчаються); - цілі навчання для здобувача вищої освіти (очікуване застосування набутих компетентностей); - теоретичний зміст предметної області (основні поняття, концепції, принципи, специфічні для цієї предметної області); - методи, методики та технології, якими має володіти здобувач вищої освіти для застосування на практиці; - інструменти та обладнання (об'єкти/предмети, пристрої та прилади), які випускник має бути здатний застосовувати і використовувати в професійній діяльності. <p>Обсяг опису предметної області не повинен перевищувати 150 слів.</p> <p>Зауваження:</p> <p>Якщо ОП є мульти- чи міждисциплінарною, то вказується – перелік її основних компонент, а також орієнтовний обсяг кожної компоненти у % від загального обсягу ОП. Якщо ОП є спеціалізованою (формальна спеціалізація в рамках спеціальності із відображенням цього в документі про вищу освіту), то вона повинна бути зареєстрована в НАЗЯВО.</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-професійна (для молодшого бакалавра, бакалавра, магістра);</p> <p>Освітньо-наукова (для магістра, доктора філософії);</p> <p>Відповідно до МСКО освітньо-професійна та освітньо-наукова програма може мати академічну або прикладну орієнтацію.</p> <p>Доцільно коротко охарактеризувати наукову орієнтацію та професійні (спеціалізаційні) акценти.</p>
<p>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</p>	<p>Загальна/спеціальна освіта в галузі/предметній області/спеціальності</p> <p>Ключові слова</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Наприклад: обов'язковий семестр міжнародної мобільності; реалізується англійською мовою; вимагає спеціальної практики тощо.</p> <p>Також можуть вказуватися узгодженість даної ОП із програмами інших країн, експериментальний характер ОП та інші особливості, які надає Закон України "Про вищу освіту" в контексті академічної автономії</p>
<p>4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>Коротко вказуються види економічної діяльності, професійні назви робіт (за ДКП)</p> <p>Можливості професійної сертифікації</p>

Подальше навчання	Вказують можливості для продовження навчання на вищому рівні.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Коротко (до 3-х рядків) описуються основні підходи, методи та технології, які використовуються в даній програмі. Наприклад: студентсько-центроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, навчання через лабораторну практику тощо.
Оцінювання	Наприклад: усні та письмові экзамени, практика, есе, презентації, проектна робота тощо.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Формулюється шляхом конкретизації інтегральної компетентності відповідного стандарту вищої освіти в контексті особливостей даної освітньої програми.
Загальні компетентності (ЗК)	Рекомендується за необхідності із врахуванням особливостей конкретної освітньої програми (вибирати додаткові до визначених стандартом) компетентності із переліку загальних компетентностей проекту Тюнінг. Виділяються: - компетентності, визначені стандартом вищої освіти спеціальності та за наявності, в професійному стандарті, - компетентності, визначені закладом вищої освіти. Передбачається, що в стандарті вищої освіти буде визначено 8–12 загальних компетентностей, які в основному вибираються з переліку проекту Тюнінг.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	Корелює з описом відповідного кваліфікаційного рівня НРК, назви компетентностей формулюються із врахуванням категорій компетентностей НРК: знання, уміння, комунікація, автономія і відповідальність. Рекомендуються використовувати міжнародні зразки (проект Тюнінг, стандарти QAA тощо) Виділяються: - компетентності, визначені стандартом вищої освіти спеціальності та, за наявності, в професійному стандарті, - компетентності визначені ЗВО.
7 – Програмні результати навчання	
	Виділяються: - програмні результати навчання, визначені стандартом вищої освіти спеціальності (стандарт визначає нормативний зміст підготовки – 15–20 узагальнених результатів навчання, які корелюються з програмними компетентностями) та, за наявності, професійним стандартом. - програмні результати навчання, визначені закладом вищої освіти (як правило, не більше 5). Програмні результати навчання формулюються в

	активній формі із урахуванням різних рівнів складності у когнітивній сфері (таксономія Блума), а також у афективній та психомоторній сферах.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Вказуються специфічні характеристики кадрового забезпечення, включаючи можливу участь закордонних фахівців.
Матеріально-технічне забезпечення	Вказуються специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Вказуються специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Вказуються, наприклад, укладені угоди про академічну мобільність, про подвійне дипломування тощо
Міжнародна кредитна мобільність	Вказуються, наприклад, укладені угоди про міжнародну академічну мобільність (Еразмус+ К1), про подвійне дипломування, про тривалі міжнародні проекти, які передбачають включене навчання здобувачів тощо
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Умови та особливості ОП в контексті навчання іноземних громадян

2. Перелік компонент освітньої програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.			
ОК 2.			
ОК 3.			
....			
Загальний обсяг обов'язкових компонент:			
Вибіркові компоненти ОП			
Загальний обсяг вибірових компонент:			
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			

2.2. Наукова складова

Заповнюється для освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії та передбачає характеристику вимог до проведення наукового дослідження здобувача вищої освіти та представлення й оформлення його результатів.

2.3. Структурно-логічна схема освітньої програми

У структурно-логічній схемі освітньої програми потрібно відобразити послідовність вивчення обов'язкових компонент та їх зв'язки між собою.

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти.

Подають інформацію про види (форми) підсумкової атестації, визначені стандартом вищої освіти, а також документи, які отримує випускник на основі її успішного проходження.

У разі якщо стандартом передбачена кваліфікаційна робота, обов'язково зазначають специфічні особливості її перевірки на наявність академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації та інших видів академічної недобросовісності.

4. Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Указують основні процедури та заходи внутрішнього забезпечення якості освіти в Університеті та особливості їх проведення.

5. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

Компетентності	Компоненти ОП						
	ОК 1	ОК 2	ОК 3			...	ОК n
ЗК 1	+						
ЗК 2		+					+
ЗК 3	+		+				
....		+					+
ФК 1		+					
ФК 2	+		+				+
ФК 3							+

6. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

Програмні результати навчання	Компоненти ОП				
	ОК 1	ОК 2	ОК 3	...	ОК n
ПРН 1	+	+	+	+	+
ПРН 2			+		+
...	+	+			+
ПРН n	+			+	+